Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 29ης Απριλίου 2025 * [i]

«Προδικαστική παραπομπή – Ενισχύσεις χορηγούμενες από τα κράτη μέλη – Άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ – Έννοια της "κρατικής ενισχύσεως" – Επιλεκτικός χαρακτήρας φορολογικού μέτρου – Κριτήρια εκτιμήσεως – Καθορισμός του πλαισίου αναφοράς – Φόρος ακίνητης περιουσίας – Απαλλαγή όσον αφορά τα γήπεδα, κτίρια και κατασκευές που αποτελούν μέρος σιδηροδρομικής υποδομής»

Στην υπόθεση C-453/23,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Naczelny Sąd Administracyjny (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, Πολωνία) με απόφαση της 19ης Απριλίου 2023, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 19 Ιουλίου 2023, στο πλαίσιο της δίκης

E. sp. z o.o.

κατά

Prezydent Miasta Mielca,

παρισταμένου του:

Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, Πρόεδρο, T. von Danwitz, Αντιπρόεδρο, F. Biltgen, K. Jürimäe, K. Λυκούργο (εισηγητή), M. L. Arastey Sahún, S. Rodin, Δ. Γρατσία και M. Gavalec, προέδρους τμήματος, E. Regan, I. Ziemele, J. Passer και Z. Csehi, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott

γραμματέας: M. Siekierzyńska, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 8ης Ιουλίου 2024,

* Γλώσσα διαδικασίας: η πολωνική.

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– η E. sp. z o.o., εκπροσωπούμενη από την M. Dziedzic, radca prawny, και τον R. Kran, doradca podatkowy,

– ο Prezydent Miasta Mielca, εκπροσωπούμενος από την A. Dowgier, adwokat, και την J. Grabiec, radca prawny,

– ο Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców, εκπροσωπούμενος από τον P. Chrupek, radca prawny,

– η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna, την A. Kramarczyk-Szaładzińska και τον M. Rzotkiewicz,

– η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την M. Morales Puerta,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον I. Barcew και από τις C.-M. Carrega και F. Tomat,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 17ης Οκτωβρίου 2024,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ και του άρθρου 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 [ΣΛΕΕ] (ΕΕ 2015, L 248, σ. 9).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της E. sp. z.o.o. (στο εξής: εταιρία E) και του Prezydent Miasta Mielca (δημάρχου του δήμου Mielec, Πολωνία) (στο εξής: δήμαρχος Mielec) με αντικείμενο την άρνηση του δευτέρου να χορηγήσει στην εν λόγω εταιρία φορολογική απαλλαγή σε σχέση με τον φόρο ακίνητης περιουσίας.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Η Συνθήκη ΛΕΕ

3 Το άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ ορίζει τα εξής:

«Ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως.»

4 Το άρθρο 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ ορίζει τα εξής:

«Η [Ευρωπαϊκή] Επιτροπή ενημερώνεται εγκαίρως περί των σχεδίων που αποβλέπουν να θεσπίσουν ή να τροποποιήσουν τις ενισχύσεις, ώστε να δύναται να υποβάλει τις παρατηρήσεις της. Αν κρίνει ότι σχέδιο ενισχύσεως δεν συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά, κατά το άρθρο 107 [ΣΛΕΕ], κινεί αμελλητί τη διαδικασία που προβλέπεται από [το άρθρο 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ]. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν δύναται να εφαρμόσει τα σχεδιαζόμενα μέτρα πριν η Επιτροπή καταλήξει σε τελική απόφαση.»

Η οδηγία 2012/34/ΕΚ

5 Το άρθρο 1 της οδηγίας 2012/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012, για τη δημιουργία ενιαίου ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού χώρου (ΕΕ 2012, L 343, σ. 32), το οποίο φέρει τον τίτλο «Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής», προβλέπει τα εξής:

«1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει:

α) τους κανόνες που διέπουν τη διαχείριση της σιδηροδρομικής υποδομής και τις δραστηριότητες σιδηροδρομικών μεταφορών των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων, οι οποίες είναι εγκατεστημένες ή πρόκειται να εγκατασταθούν σε κράτος μέλος όπως ορίζονται στο κεφάλαιο II·

β) τα κριτήρια που εφαρμόζονται για την έκδοση, την ανανέωση ή την τροποποίηση από κράτος μέλος αδειών που προορίζονται για σιδηροδρομικές επιχειρήσεις οι οποίες είναι εγκατεστημένες ή πρόκειται να εγκατασταθούν στην Ένωση όπως ορίζονται στο κεφάλαιο III·

γ) τις αρχές και τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για τον καθορισμό και την είσπραξη τελών σιδηροδρομικής υποδομής, καθώς και την κατανομή της χωρητικότητας σιδηροδρομικής υποδομής όπως ορίζονται στο κεφάλαιο IV.

2. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται για τη χρήση της σιδηροδρομικής υποδομής εσωτερικών και διεθνών σιδηροδρομικών μεταφορών.»

6 Το άρθρο 3, σημείο 3, της οδηγίας αυτής ορίζει ότι ως «σιδηροδρομική υποδομή» νοούνται τα στοιχεία που αναφέρονται στο παράρτημα I της οδηγίας. Το εν λόγω παράρτημα I περιλαμβάνει τον κατάλογο των στοιχείων που συνθέτουν τις σιδηροδρομικές υποδομές «εφόσον τα στοιχεία αυτά αποτελούν μόνιμο μέρος τους πλην των γραμμών που ευρίσκονται στο εσωτερικό των σταθμών επισκευής υλικού, στις αποθήκες ή στα αμαξοστάσια οχημάτων κινήσεως και των ιδιωτικών παρακαμπτήριων γραμμών».

Ο κανονισμός 2015/1589

7 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589 ορίζει τα εξής:

«Εκτός αν άλλως προβλέπεται σε κανονισμούς οι οποίοι θεσπίζονται με βάση το άρθρο 109 της ΣΛΕΕ ή άλλες συναφείς διατάξεις της, κάθε σχέδιο για τη χορήγηση νέας ενίσχυσης κοινοποιείται εγκαίρως στην Επιτροπή από το οικείο κράτος μέλος. Η Επιτροπή ενημερώνει αμελλητί το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος σχετικά με την παραλαβή της κοινοποίησης.»

Το πολωνικό δίκαιο

8 Το άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 2, του ustawa o podatkach i opłatach lokalnych (νόμου περί τοπικών φόρων και τελών), της 12ης Ιανουαρίου 1991 (Dz. U. του 2019, θέση 1170), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης (στο εξής: νόμος περί τοπικών φόρων και τελών), προβλέπει τα εξής:

«1. Τα ακόλουθα ακίνητα ή δομικές κατασκευές υπόκεινται στον φόρο ακίνητης περιουσίας:

1) τα γήπεδα·

2) τα κτίρια ή τα στοιχεία τους·

3) οι κατασκευές ή τα στοιχεία τους τα οποία προορίζονται για οικονομική δραστηριότητα.

2. Οι γεωργικές εκτάσεις και τα δάση, πλην εκείνων που χρησιμοποιούνται για οικονομική δραστηριότητα, δεν υπόκεινται στον φόρο ακίνητης περιουσίας.»

9 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 3, σημείο 4, του νόμου αυτού, απαλλάσσονται από τον φόρο ακίνητης περιουσίας τα γήπεδα που καταλαμβάνονται από δημόσιες οδούς, εξαιρουμένων εκείνων που συνδέονται με την άσκηση άλλης οικονομικής δραστηριότητας πλην της συντηρήσεως των δημοσίων οδών και της εκμεταλλεύσεως αυτοκινητοδρόμων με διόδια.

10 Το άρθρο 4 του εν λόγω νόμου ορίζει τα εξής:

«1. Βάση επιβολής του φόρου αποτελούν:

1) για τα γήπεδα, η επιφάνεια·

2) για τα κτίρια ή τα στοιχεία τους, η ωφέλιμη επιφάνεια·

3) για τις κατασκευές ή τα στοιχεία τους τα οποία προορίζονται για οικονομική δραστηριότητα, υπό την επιφύλαξη των παραγράφων 4 έως 6, η αξία που προβλέπεται στις διατάξεις περί φορολογίας εισοδήματος, η οποία προσδιορίζεται την 1η Ιανουαρίου του φορολογικού έτους και αποτελεί τη βάση υπολογισμού των αποσβέσεων κατά τη διάρκεια του έτους αυτού, μη μειωμένη κατά τις αποσβέσεις και, στην περίπτωση κατασκευών που έχουν αποσβεσθεί πλήρως, η αξία τους την 1η Ιανουαρίου του έτους κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε η τελευταία απόσβεση.

[…]»

11 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, σημείο 1, στοιχείο a, του ίδιου νόμου προβλέπει τα εξής:

«1. Απαλλάσσονται του φόρου ακίνητης περιουσίας:

1) τα γήπεδα, τα κτίρια και οι κατασκευές που αποτελούν μέρος της σιδηροδρομικής υποδομής, κατά την έννοια των διατάξεων περί σιδηροδρομικών μεταφορών, η οποία:
α) τίθεται στη διάθεση των επιχειρήσεων σιδηροδρομικών μεταφορών.»

12 Το άρθρο 6, παράγραφος 2, του ustawa o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (νόμου για τη διαδικασία σε υποθέσεις κρατικών ενισχύσεων), της 30ής Απριλίου 2004 (Dz. U του 2023, θέση 702), ορίζει τα εξής:

«Οι κρατικές ενισχύσεις που προβλέπονται από κανονιστική πράξη η οποία εξαρτά το δικαίωμα λήψης ενίσχυσης αποκλειστικώς από την τήρηση των προϋποθέσεων που η πράξη αυτή θέτει, χωρίς να απαιτείται απόφαση ή σύναψη σύμβασης, ή βάσει της οποίας η απόφαση που εκδίδεται απλώς επιβεβαιώνει την απόκτηση του εν λόγω δικαιώματος, μπορούν να χορηγούνται εφόσον η εν λόγω κανονιστική πράξη αποτελεί καθεστώς ενισχύσεων που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 108 ΣΛΕΕ ή προβλέπει τη χορήγηση ενισχύσεων που δεν υπόκεινται στην υποχρέωση κοινοποίησης.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

13 Η εταιρία Ε κατέχει μια παρακαμπτήρια σιδηροδρομική γραμμή επί γηπέδου ιδιοκτησίας της, ενώ της ανήκει και μέρος της υποδομής της παρακαμπτήριας αυτής σιδηροδρομικής γραμμής. Στη διάρκεια του 2021, η ως άνω εταιρία εκδήλωσε την πρόθεση να θέσει την παρακαμπτήρια αυτή γραμμή στη διάθεση ενός σιδηροδρομικού μεταφορέα, ο οποίος θα πραγματοποιούσε μεταφορές για λογαριασμό της εταιρίας.

14 Η εν λόγω εταιρία εκτιμούσε ότι, από την ημερομηνία της κατά τα ανωτέρω διάθεσης της παρακαμπτήριας γραμμής, θα μπορούσε να τύχει της απαλλαγής από τον φόρο ακίνητης περιουσίας που προβλέπεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, σημείο 1, στοιχείο a, του νόμου περί τοπικών φόρων και τελών για το σύνολο των εν λόγω γηπέδων, καθώς και για γήπεδα τα οποία σκόπευε να αποκτήσει και σε μέρος της επιφάνειας των οποίων υπήρχε επίσης ιδιωτική παρακαμπτήρια σιδηροδρομική γραμμή. Υπό τις συνθήκες αυτές, η ως άνω εταιρία ζήτησε από τον δήμαρχο Mielec φορολογική ερμηνευτική απόφαση η οποία να επιβεβαιώνει ότι, από την ανωτέρω ημερομηνία, θα μπορούσε να τύχει της εν λόγω απαλλαγής.

15 Με φορολογική ερμηνευτική απόφαση της 14ης Ιουνίου 2021, ο δήμαρχος Mielec απέκλεισε τη δυνατότητα της εταιρίας Ε να τύχει της εν λόγω απαλλαγής. Επισήμανε ότι, μολονότι η ως άνω εταιρία πληροί, από τυπικής απόψεως, τις προϋποθέσεις του άρθρου 7, παράγραφος 1, σημείο 1, στοιχείο a, δεν μπορούσε να τύχει της απαλλαγής που προβλέπει η εν λόγω διάταξη, διότι τούτο θα είχε ως αποτέλεσμα τη χορήγηση στην εν λόγω εταιρία κρατικής ενίσχυσης η οποία δεν είχε υποβληθεί στη διαδικασία προηγούμενου ελέγχου της Επιτροπής.

16 Κατόπιν τούτου, η εταιρία Ε άσκησε προσφυγή κατά της εν λόγω φορολογικής ερμηνευτικής απόφασης ενώπιον του Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie (διοικητικού δικαστηρίου της περιφέρειας Rzeszów, Πολωνία), το οποίο, με απόφαση της 19ης Οκτωβρίου 2021, απέρριψε την προσφυγή. Το ως άνω δικαστήριο επικύρωσε τη θέση του δημάρχου Mielec κατά το μέρος που αυτός χαρακτήρισε την απαλλαγή ως «κρατική ενίσχυση» και διαπίστωσε ότι η ενίσχυση αυτή δεν είχε κοινοποιηθεί στην Επιτροπή, κατά παράβαση του άρθρου 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ και του άρθρου 2 του κανονισμού 2015/1589.

17 Ως εκ τούτου, η εταιρία άσκησε αναίρεση κατά της ως άνω αποφάσεως ενώπιον του Naczelny Sąd Administracyjny (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου, Πολωνία), το οποίο είναι το αιτούν δικαστήριο.

18 Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι με το άρθρο 7, παράγραφος 1, σημείο 1, στοιχείο a, του νόμου περί τοπικών φόρων και τελών η απαλλαγή από τον φόρο ακίνητης περιουσίας επεκτάθηκε στις ιδιωτικές παρακαμπτήριες σιδηροδρομικές γραμμές, ιδίως εκείνες που συνιστούν τη λεγόμενη «ιδιωτική» υποδομή, οι οποίες βρίσκονται, μεταξύ άλλων, σε ορυχεία, εγκαταστάσεις ή σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και οι οποίες αποτελούν μέρος του συνολικού συστήματος των σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών. Οι παρακαμπτήριες αυτές γραμμές καθώς και τα κτίρια που αποτελούν μέρος της υποδομής τους τυγχάνουν της εν λόγω απαλλαγής υπό την προϋπόθεση ότι τίθενται στη διάθεση σιδηροδρομικής επιχείρησης. Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι ο Πολωνός νομοθέτης θέσπισε έναν μηχανισμό με σκοπό να ενθαρρύνει τις επιχειρήσεις να αποκαταστήσουν τις εγκαταλελειμμένες βοηθητικές γραμμές και να χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικά τις σιδηροδρομικές μεταφορές οι οποίες δεν προκαλούν ρυπογόνες εκπομπές και προσφέρουν μεγαλύτερη ασφάλεια.

19 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι, ακόμη και αν, λόγω της γενικής φύσεώς της, η απαλλαγή αναφέρεται, κατ' αρχήν, σε απεριόριστο κύκλο δικαιούχων, εντούτοις, εξακολουθούν να υφίστανται αμφιβολίες όσον αφορά το κριτήριο που χρησιμοποιείται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, σημείο 1, στοιχείο a, κατά το οποίο η οικεία οικονομική οντότητα πρέπει να έχει στη διάθεσή της ορισμένο είδος υποδομών, γεγονός το οποίο, στην πράξη, ωφελεί επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται σε ορισμένους τομείς, ήτοι, μεταξύ άλλων, επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται ορυχεία, θερμοηλεκτρικούς σταθμούς ή ζυθοποιεία. Επομένως, η εφαρμογή ενός τέτοιου κριτηρίου, μολονότι εκ πρώτης όψεως το κριτήριο αυτό έχει αντικειμενικό χαρακτήρα, θα μπορούσε να οδηγήσει σε «συγκεκαλυμμένη» επιλεκτικότητα.

20 Επιπλέον, το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι ο φόρος ακίνητης περιουσίας δεν αποτελεί αντικείμενο εναρμόνισης σε επίπεδο Ένωσης, με συνέπεια ότι τα κράτη μέλη διατηρούν την ελευθερία να καθορίζουν τη φορολογική πολιτική τους και τον τρόπο καθορισμού των συντελεστών του εν λόγω φόρου. Στο πολωνικό νομικό σύστημα, ο φόρος ακίνητης περιουσίας αφορά τα γήπεδα, πλην των γεωργικών και δασικών ακινήτων, τα κτίρια ή τα στοιχεία τους, καθώς και τις κατασκευές ή τα στοιχεία τους που συνδέονται με την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας. Εν προκειμένω, κατά το αιτούν δικαστήριο, το ζήτημα δεν είναι αν η απαλλαγή από τον φόρο ακίνητης περιουσίας που προβλέπεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, σημείο 1, στοιχείο a, του νόμου περί φόρων και τελών συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης, αλλά αν η εφαρμογή της επιτρέπεται στο μέτρο που δεν κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, του οποίου το άμεσο αποτέλεσμα υπενθυμίζει το αιτούν δικαστήριο.

21 Τέλος, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν, σε περίπτωση που η απαλλαγή έχει εφαρμοσθεί κατά παράβαση της υποχρέωσης κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, επιχείρηση η οποία έτυχε της εν λόγω απαλλαγής υποχρεούται να επιστρέψει εντόκως τις παρανόμως εισπραχθείσες ενισχύσεις ή αν η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης αποκλείει την επιστροφή αυτή. Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι οι πολωνικές φορολογικές αρχές άρχισαν να αρνούνται τη χορήγηση της απαλλαγής, προβάλλοντας ως αιτιολογία ότι δεν είχε τηρηθεί η ανωτέρω υποχρέωση, μόνον αφού είχαν εφαρμόσει την επίμαχη απαλλαγή επί τέσσερα έτη.

22 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Nejvyšší soud (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Υπό το πρίσμα του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό η χορήγηση από κράτος μέλος φορολογικού πλεονεκτήματος που απευθύνεται σε όλες τις επιχειρήσεις, όπως αυτό που προβλέπεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, σημείο 1, στοιχείο a, του [νόμου περί τοπικών φόρων και τελών], το οποίο συνίσταται στην απαλλαγή από τον φόρο ακίνητης περιουσίας των γηπέδων, κτιρίων και των κατασκευών που αποτελούν μέρος της σιδηροδρομικής υποδομής, κατά την έννοια του νόμου περί σιδηροδρομικών μεταφορών, η οποία τίθεται στη διάθεση των επιχειρήσεων σιδηροδρομικών μεταφορών;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα, οφείλει επιχείρηση η οποία έτυχε απαλλαγής από τον φόρο δυνάμει της προαναφερθείσας εθνικής διατάξεως, η οποία θεσπίστηκε χωρίς να τηρηθεί η διαδικασία του άρθρου 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 2 του κανονισμού [2015/1589], να καταβάλει τον αναλογούντα φόρο, πλέον τόκων;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του παραδεκτού

23 Η Ισπανική Κυβέρνηση φρονεί ότι η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι απαράδεκτη. Συγκεκριμένα, η φορολογική απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο, 7, παράγραφος 1, σημείο 1, στοιχείο a, του νόμου περί τοπικών φόρων και τελών αφορά τα γήπεδα, τα κτίρια και τις κατασκευές «που αποτελούν μέρος της σιδηροδρομικής υποδομής». Σύμφωνα, όμως, με τον ορισμό της έννοιας της «σιδηροδρομικής υποδομής», ο οποίος περιλαμβάνεται στο άρθρο 3, σημείο 3, της οδηγίας 2012/34, σε συνδυασμό με το παράρτημά της Ι, οι ιδιωτικές παρακαμπτήριες γραμμές αποκλείονται από την έννοια αυτή. Κατά συνέπεια, η εταιρία Ε, η οποία κατέχει επί των γηπέδων της μόνο μια ιδιωτική παρακαμπτήρια γραμμή, δεν δικαιούται να τύχει της εν λόγω απαλλαγής. Υπό τις συνθήκες αυτές, τα υποβληθέντα στο Δικαστήριο ερωτήματα είναι αλυσιτελή για την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης.

24 Εξάλλου, η Πολωνική Κυβέρνηση και η Επιτροπή φρονούν ότι το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα είναι απαράδεκτο. Πράγματι, από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι η εταιρία Ε δεν έτυχε της εν λόγω απαλλαγής. Επομένως, η απάντηση στο ερώτημα αν μια επιχείρηση η οποία έτυχε τέτοιας απαλλαγής υποχρεούται να καταβάλει το ποσό του φόρου ακίνητης περιουσίας από τον οποίο απαλλάχθηκε, καθώς και τους σχετικούς τόκους, ουδεμία επιρροή θα ασκούσε στην έκβαση της διαφοράς της κύριας δίκης.

25 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών δικαστηρίων την οποία καθιερώνει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, απόκειται αποκλειστικώς στο εθνικό δικαστήριο, το οποίο έχει επιληφθεί της διαφοράς και φέρει την ευθύνη της δικαστικής αποφάσεως που πρόκειται να εκδοθεί, να εκτιμήσει, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της υποθέσεως, τόσο την αναγκαιότητα της προδικαστικής αποφάσεως για την έκδοση της δικής του αποφάσεως όσο και τη λυσιτέλεια των ερωτημάτων που υποβάλλει στο Δικαστήριο. Συνεπώς, δεδομένου ότι τα υποβληθέντα ερωτήματα αφορούν την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, το Δικαστήριο υποχρεούται, κατ' αρχήν, να αποφανθεί επ' αυτών [απόφαση

της 4ης Οκτωβρίου 2024, Bezirkshauptmannschaft Landeck (Απόπειρα πρόσβασης σε προσωπικά δεδομένα αποθηκευμένα σε κινητό τηλέφωνο), C-548/21, EU:C:2024:830, σκέψη 46 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

26 Ως εκ τούτου, συντρέχει τεκμήριο λυσιτέλειας για τα ερωτήματα που αφορούν το δίκαιο της Ένωσης. Το Δικαστήριο μπορεί να αρνηθεί να αποφανθεί επί προδικαστικού ερωτήματος που έχει υποβάλει εθνικό δικαστήριο μόνον όταν προκύπτει προδήλως ότι η ζητούμενη ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ουδεμία σχέση έχει με το υποστατό ή με το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, όταν το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσεως ή, ακόμη, όταν το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα που του έχουν υποβληθεί [απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2024, Bezirkshauptmannschaft Landeck (Απόπειρα πρόσβασης σε προσωπικά δεδομένα αποθηκευμένα σε κινητό τηλέφωνο), C-548/21, EU:C:2024:830, σκέψη 47 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

27 Εν προκειμένω, το πρώτο προδικαστικό ερώτημα αφορά την ερμηνεία του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της εταιρίας E και του δημάρχου Mielec σχετικά με την άρνηση του δευτέρου να επιτρέψει στην εν λόγω εταιρία να τύχει της φορολογικής απαλλαγής που προβλέπεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, σημείο 1, στοιχείο a, του νόμου περί τοπικών φόρων και τελών, με την αιτιολογία ότι η χορήγηση της εν λόγω απαλλαγής θα συνιστούσε παράνομη κρατική ενίσχυση, δεδομένου ότι η απαλλαγή δεν κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ. Προκύπτει, επομένως, ότι η ερμηνεία αυτή έχει σχέση με το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης και αποσκοπεί στην επίλυση προβλήματος το οποίο δεν είναι υποθετικής φύσεως. Επιπλέον, το Δικαστήριο έχει στη διάθεσή του όλα τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα.

28 Εξάλλου, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2012/34, η εν λόγω οδηγία θεσπίζει, μεταξύ άλλων, τους κανόνες που διέπουν τη διαχείριση της σιδηροδρομικής υποδομής, τα κριτήρια που εφαρμόζονται για την έκδοση, την ανανέωση ή την τροποποίηση από κράτος μέλος αδειών που προορίζονται για σιδηροδρομικές επιχειρήσεις, καθώς και τις αρχές και τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για τον καθορισμό και την είσπραξη τελών χρήσης σιδηροδρομικής υποδομής, όπως επίσης και για την κατανομή της χωρητικότητας της σιδηροδρομικής υποδομής. Κατά το άρθρο της 1, παράγραφος 2, η οδηγία εφαρμόζεται όσον αφορά τη χρήση της σιδηροδρομικής υποδομής εσωτερικών και διεθνών σιδηροδρομικών μεταφορών.

29 Επομένως, η εν λόγω οδηγία προδήλως δεν έχει εφαρμογή στο πλαίσιο διαφοράς όπως αυτή της κύριας δίκης, η οποία αφορά τον ενδεχόμενο χαρακτηρισμό ως «κρατικής ενίσχυσης», κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, εθνικού φορολογικού μέτρου το οποίο προβλέπει απαλλαγή από τον φόρο ακίνητης περιουσίας.

30 Κατά συνέπεια, είναι άνευ σημασίας το γεγονός ότι, για τους σκοπούς της εφαρμογής της οδηγίας 2012/34, το παράρτημα I αυτής αποκλείει τις ιδιωτικές παρακαμπτήριες γραμμές από την έννοια της «σιδηροδρομικής υποδομής» κατά το άρθρο 3, σημείο 3, της εν λόγω οδηγίας.

31 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το πρώτο προδικαστικό ερώτημα είναι παραδεκτό.

32 Το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα αφορά τις υποχρεώσεις που υπέχει επιχείρηση η οποία έτυχε της φορολογικής απαλλαγής που προβλέπεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, σημείο 1, στοιχείο a, του νόμου περί τοπικών φόρων και τελών, στην περίπτωση κατά την οποία η απαλλαγή αυτή ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, για τον λόγο ότι χορηγήθηκε χωρίς να έχει τηρηθεί η υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπει το άρθρο 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 2 του κανονισμού 2015/1589.

33 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, όπως αναφέρουν η Πολωνική Κυβέρνηση και η Επιτροπή, από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι η εταιρία E δεν έτυχε της εν λόγω απαλλαγής.

34 Κατά πάγια νομολογία, ωστόσο, δεν απόκειται στο Δικαστήριο να διατυπώνει συμβουλευτικές γνώμες επί ζητημάτων γενικού ή υποθετικού χαρακτήρα [απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Απομάκρυνση του θύματος εμπορίας ανθρώπων), C-66/21, EU:C:2022:809, σκέψη 82 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

35 Επομένως, το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα είναι απαράδεκτο.

Επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος

36 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται, κατά πρώτον, ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, για τον χαρακτηρισμό εθνικού μέτρου ως «κρατικής ενίσχυσης», κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, απαιτείται να πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις. Πρώτον, πρέπει να πρόκειται για κρατική παρέμβαση ή παρέμβαση μέσω κρατικών πόρων. Δεύτερον, η παρέμβαση αυτή πρέπει να μπορεί να επηρεάσει τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών. Τρίτον, πρέπει να εξασφαλίζει επιλεκτικό πλεονέκτημα στον αποδέκτη. Τέταρτον, πρέπει να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό (πρβλ. απόφαση της 7ης Μαρτίου 2024, Fallimento Esperia και GSE, C-558/22, EU:C:2024:209, σκέψη 62 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

37 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, όπως διατυπώθηκε από το αιτούν δικαστήριο, αφορά την ερμηνεία της έννοιας της «κρατικής ενίσχυσης», κατά το άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, μόνον υπό το πρίσμα της προβλεπόμενης στη διάταξη αυτή προϋποθέσεως κατά την οποία το επίμαχο μέτρο πρέπει να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό. Τούτου λεχθέντος, από το σκεπτικό της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει σαφώς ότι το αιτούν δικαστήριο εκφράζει επίσης αμφιβολίες ως προς την προβλεπόμενη στην ως άνω διάταξη προϋπόθεση ότι το εν λόγω μέτρο πρέπει να παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα στους δικαιούχους του, ευνοώντας ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένους κλάδους παραγωγής.

38 Στο πλαίσιο δε της διαδικασίας συνεργασίας μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου την οποία θεσπίζει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, στο Δικαστήριο απόκειται να δώσει στο εθνικό δικαστήριο χρήσιμη απάντηση η οποία να του παρέχει τη δυνατότητα επίλυσης της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί. Υπό το πρίσμα αυτό, το Δικαστήριο πρέπει να αναδιατυπώσει, εφόσον είναι αναγκαίο, τα ερωτήματα που του έχουν υποβληθεί [απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2024, Bezirkshauptmannschaft Landeck (Απόπειρα πρόσβασης σε προσωπικά δεδομένα αποθηκευμένα σε κινητό τηλέφωνο), C-548/21, EU:C:2024:830, σκέψη 60 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

39 Συναφώς, αποτελεί έργο του Δικαστηρίου να συναγάγει, από το σύνολο των στοιχείων που παρέχει το εθνικό δικαστήριο και, ιδίως, από το σκεπτικό της απόφασης περί παραπομπής, εκείνα τα στοιχεία του δικαίου της Ένωσης που χρήζουν ερμηνείας, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου της διαφοράς [πρβλ. απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2024, Bezirkshauptmannschaft Landeck (Απόπειρα πρόσβασης σε προσωπικά δεδομένα αποθηκευμένα σε κινητό τηλέφωνο), C-548/21, EU:C:2024:830, σκέψη 61 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

40 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ έχει την έννοια ότι νομοθεσία κράτους μέλους η οποία απαλλάσσει από τον φόρο ακίνητης περιουσίας τα γήπεδα, τα κτίρια και τις κατασκευές που αποτελούν μέρος της σιδηροδρομικής υποδομής, όταν η υποδομή αυτή τίθεται στη διάθεση των σιδηροδρομικών μεταφορέων, παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα στους δικαιούχους της απαλλαγής και νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό.

41 Κατά δεύτερον, υπενθυμίζεται ότι, πρώτον, οι παρεμβάσεις των κρατών μελών σε τομείς οι οποίοι δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο εναρμόνισης στο δίκαιο της Ένωσης, όπως ο τομέας της άμεσης φορολογίας, δεν αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων της Συνθήκης ΛΕΕ περί του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων. Επομένως, τα κράτη μέλη οφείλουν να απέχουν από τη θέσπιση οποιουδήποτε φορολογικού μέτρου ικανού να αποτελέσει κρατική ενίσχυση ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά (απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2024, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας κ.λπ., C-465/20 P, EU:C:2024:724, σκέψη 73 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

42 Δεύτερον, από τη δικογραφία που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο προκύπτει ότι το άρθρο 7, παράγραφος 1, σημείο 1, στοιχείο a, του νόμου περί τοπικών φόρων και τελών ορίζει κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο τους δικαιούχους της επίμαχης στην κύρια δίκη απαλλαγής, η οποία μπορεί να τους χορηγηθεί αποκλειστικώς και μόνο βάσει της εν λόγω νομοθετικής διατάξεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να κρίνει αν, λόγω των λεπτομερών ρυθμίσεων που προβλέπει η επίμαχη στην κύρια δίκη απαλλαγή, παρέχει σαφές πλεονέκτημα στους δικαιούχους σε σχέση με τους ανταγωνιστές τους και μπορεί να ωφελήσει κυρίως επιχειρήσεις που μετέχουν στο μεταξύ των κρατών μελών εμπόριο (πρβλ. αποφάσεις της 14ης Οκτωβρίου 1987, Γερμανία κατά Επιτροπής, 248/84, EU:C:1987:437, σκέψη 18, καθώς και της 16ης Σεπτεμβρίου 2021, Επιτροπή κατά Βελγίου και Magnetrol International, C-337/19 P, EU:C:2021:741, σκέψη 77).

Επί της προϋποθέσεως που αφορά το επιλεκτικό πλεονέκτημα

43 Προκειμένου να διαπιστωθεί αν εθνικό μέτρο είναι ικανό να παράσχει επιλεκτικό πλεονέκτημα κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, είναι απαραίτητο να εξετάζεται αν, στο πλαίσιο δεδομένου νομικού καθεστώτος, το επίμαχο εθνικό μέτρο μπορεί να ευνοήσει «ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένους κλάδους παραγωγής» έναντι άλλων που τελούν, από πλευράς του επιδιωκόμενου με το εν λόγω καθεστώς σκοπού, σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση και υφίστανται, ως αποτέλεσμα, διαφορετική μεταχείριση, δυνάμενη κατ' ουσίαν να χαρακτηριστεί ως εισάγουσα δυσμενείς διακρίσεις (απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2024, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας κ.λπ., C-465/20 P, EU:C:2024:724, σκέψη 75 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

44 Επομένως, για τον χαρακτηρισμό εθνικού φορολογικού μέτρου ως «επιλεκτικού», η Επιτροπή πρέπει, σε πρώτο στάδιο, να προσδιορίσει το πλαίσιο αναφοράς, ήτοι το «κανονικό» φορολογικό καθεστώς που ισχύει στο οικείο κράτος μέλος, και, σε δεύτερο στάδιο, να αποδείξει ότι το επίμαχο

φορολογικό μέτρο παρεκκλίνει από το εν λόγω πλαίσιο αναφοράς, στο μέτρο που εισάγει διαφορετική μεταχείριση μεταξύ επιχειρηματιών οι οποίοι βρίσκονται, υπό το πρίσμα του επιδιωκόμενου με το εν λόγω πλαίσιο σκοπού, σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση. Η έννοια της «κρατικής ενίσχυσης» δεν καλύπτει, ωστόσο, τα μέτρα που εισάγουν διαφορετική μεταχείριση μεταξύ επιχειρήσεων ευρισκόμενων, υπό το πρίσμα του σκοπού που επιδιώκεται με το επίμαχο νομικό καθεστώς, σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση και είναι, ως εκ τούτου, a priori επιλεκτικής εφαρμογής, όταν το οικείο κράτος μέλος επιτυγχάνει, σε τρίτο στάδιο, να αποδείξει ότι η διαφοροποίηση αυτή είναι δικαιολογημένη, υπό την έννοια ότι προκύπτει από τη φύση ή την οικονομία του συστήματος στο οποίο εντάσσονται τα εν λόγω μέτρα (πρβλ. αποφάσεις της 19ης Δεκεμβρίου 2018, A-Brauerei, C-374/17, EU:C:2018:1024, σκέψεις 36 και 44, και της 10ης Σεπτεμβρίου 2024, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας κ.λπ., C-465/20 P, EU:C:2024:724, σκέψη 76 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

45 Υπό τις περιστάσεις αυτές, ο καθορισμός του πλαισίου αναφοράς έχει αυξημένη σπουδαιότητα στις περιπτώσεις φορολογικών μέτρων, δεδομένου ότι η ύπαρξη οικονομικού πλεονεκτήματος, κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, μπορεί να διαπιστωθεί μόνο σε σχέση με τη λεγόμενη «κανονική» φορολόγηση (απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2024, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας κ.λπ., C-465/20 P, EU:C:2024:724, σκέψη 77).

46 Συναφώς, πρέπει, κατ’ αρχάς, να υπογραμμιστεί, αφενός, ότι ο καθορισμός του πλαισίου αναφοράς πρέπει να απορρέει από αντικειμενική εξέταση του περιεχομένου, της διάρθρωσης και των πρακτικών αποτελεσμάτων των εφαρμοστέων βάσει του δικαίου του εν λόγω κράτους κανόνων. Ο επιλεκτικός χαρακτήρας ενός φορολογικού μέτρου δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί με γνώμονα ένα πλαίσιο αναφοράς που αποτελείται από ορισμένες διατάξεις του δικαίου του οικείου κράτους μέλους που έχουν αποσπαστεί τεχνητά από το ευρύτερο νομοθετικό πλαίσιο (πρβλ. απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2021, Banco Santander κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-53/19 P και C-65/19 P, EU:C:2021:795, σκέψη 62 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

47 Κατά συνέπεια, όταν το επίμαχο φορολογικό μέτρο δεν μπορεί να διαχωριστεί από το συνολικό φορολογικό σύστημα του οικείου κράτους μέλους, πρέπει το σύστημα αυτό να αποτελεί το σημείο αναφοράς. Αντιθέτως, όταν προκύπτει ότι τέτοιου είδους μέτρο μπορεί σαφώς να διαχωριστεί από το συνολικό σύστημα, δεν αποκλείεται το πλαίσιο αναφοράς το οποίο πρέπει να ληφθεί υπόψη να είναι πιο περιορισμένο από το οικείο συνολικό σύστημα, ή ακόμη και να ταυτίζεται με αυτό καθ’ εαυτό το μέτρο, όταν το τελευταίο εμφανίζεται ως κανόνας με αυτοτελή νομική λογική και δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί ένα συνεκτικό σύνολο κανόνων δικαίου εκτός του εν λόγω μέτρου (απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2021, Banco Santander κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-53/19 P και C-65/19 P, EU:C:2021:795, σκέψη 63 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

48 Αφετέρου, υπενθυμίζεται ότι, εκτός των τομέων στους οποίους το φορολογικό δίκαιο της Ένωσης αποτελεί αντικείμενο εναρμόνισης, το οικείο κράτος μέλος είναι αυτό που προσδιορίζει, μέσω της άσκησης των δικών του αρμοδιοτήτων σε ζητήματα άμεσης φορολογίας και τηρουμένης της φορολογικής του αυτονομίας, τα συστατικά χαρακτηριστικά του φόρου τα οποία καθορίζουν, κατ’ αρχήν, το πλαίσιο αναφοράς ή το «κανονικό» φορολογικό καθεστώς βάσει του οποίου πρέπει να αναλυθεί η προϋπόθεση περί επιλεκτικού χαρακτήρα (πρβλ. αποφάσεις της 5ης Δεκεμβρίου 2023, Λουξεμβούργο κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-451/21 P και C-454/21 P, EU:C:2023:948, σκέψη 112, καθώς και της 10ης Σεπτεμβρίου 2024, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας κ.λπ., C-465/20 P, EU:C:2024:724, σκέψη 81).

49 Αυτός ο καθορισμός των συστατικών χαρακτηριστικών του φόρου περιλαμβάνει τη βάση επιβολής του φόρου, τη γενεσιουργό αιτία του καθώς και τις απαλλαγές από τις οποίες ενδεχομένως συνοδεύεται ο φόρος [πρβλ. αποφάσεις της 5ης Δεκεμβρίου 2023, Λουξεμβούργο κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-451/21 P και C-454/21 P, EU:C:2023:948, σκέψη 112, καθώς και της 19ης Σεπτεμβρίου 2024, Ηνωμένο Βασίλειο κ.λπ. κατά Επιτροπής (Φορολόγηση των κερδών των ΕΑΕ), C-555/22 P, C-556/22 P και C-564/22 P, EU:C:2024:763, σκέψη 96].

50 Δεδομένου ότι, κατ' αρχήν, τα συστατικά χαρακτηριστικά του φόρου καθορίζουν το πλαίσιο αναφοράς υπό το πρίσμα του οποίου πρέπει να εξετάζεται η προϋπόθεση του επιλεκτικού χαρακτήρα, μια γενική και αφηρημένη απαλλαγή από έναν άμεσο φόρο, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, δεν μπορεί κανονικά να χαρακτηριστεί ως «κρατική ενίσχυση». Πράγματι, στο μέτρο που τεκμαίρεται ότι η απαλλαγή αυτή είναι συμφυής με το «κανονικό» φορολογικό καθεστώς, δεν μπορεί, κατά κανόνα, να παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.

51 Η διαπίστωση αυτή απορρέει από την αυτονομία που αναγνωρίζεται στα κράτη μέλη στον τομέα της άμεσης φορολογίας, όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 48 της παρούσας αποφάσεως, η δε αυτονομία αυτή συνεπάγεται ότι τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να χρησιμοποιούν φορολογικές κατηγοριοποιήσεις, και ιδίως φορολογικές απαλλαγές, τις οποίες θεωρούν ως τις πλέον κατάλληλες για την επίτευξη των σκοπών γενικού συμφέροντος τους οποίους επιδιώκουν, ανεξαρτήτως του αν οι σκοποί αυτοί έχουν φορολογικό χαρακτήρα ή όχι. Πράγματι, όπως επισήμανε, κατ' ουσίαν, η γενική εισαγγελέας με το σημείο 33 των προτάσεών της, τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο της φορολογικής αυτονομίας τους, μπορούν θεμιτώς να επιδιώκουν, μέσω της άμεσης φορολογίας, εκτός από έναν αμιγώς δημοσιονομικό σκοπό, έναν ή περισσότερους άλλους σκοπούς, οι οποίοι, κατά περίπτωση, συνιστούν από κοινού τον σκοπό του κρίσιμου πλαισίου αναφοράς.

52 Η Επιτροπή διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως προκειμένου να κρίνει ορισμένες ενισχύσεις συμβατές με την εσωτερική αγορά, δυνάμει του άρθρου 107, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ (απόφαση της 31ης Ιανουαρίου 2023, Επιτροπή κατά Braesch κ.λπ., C-284/21 P, EU:C:2023:58, σκέψη 94 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Επομένως, αν η άσκηση της εν λόγω εξουσίας περιλάμβανε οποιαδήποτε γενική και αφηρημένη φορολογική απαλλαγή, θα υπήρχε κίνδυνος η εκτίμηση της Επιτροπής να υποκαθιστά συστηματικά την εκτίμηση των κρατών μελών στον τομέα αυτό θίγοντας, ως εκ τούτου, τη φορολογική αυτονομία τους.

53 Εντούτοις, το συμπέρασμα που διατυπώνεται στη σκέψη 50 της παρούσας αποφάσεως δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να διαπιστωθεί, αφενός, όπως διαπιστώθηκε στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2011, Επιτροπή και Ισπανία κατά Government of Gibraltar και Ηνωμένου Βασιλείου (C-106/09 P και C-107/09 P, EU:C:2011:732), ότι το ίδιο το πλαίσιο αναφοράς, όπως αυτό απορρέει από το εθνικό δίκαιο, είναι ασύμβατο με το δίκαιο της Ένωσης στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, δεδομένου ότι το επίμαχο φορολογικό σύστημα διαμορφώθηκε βάσει παραμέτρων που προδήλως εισήγαν διακρίσεις, με σκοπό την καταστρατήγηση του δικαίου της Ένωσης στον τομέα αυτόν (πρβλ. αποφάσεις της 5ης Δεκεμβρίου 2023, Λουξεμβούργο κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-451/21 P και C-454/21 P, EU:C:2023:948, σκέψη 114, καθώς και της 10ης Σεπτεμβρίου 2024, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας κ.λπ., C-465/20 P, EU:C:2024:724, σκέψη 83).

54 Αφετέρου, κατά παρέκκλιση από τα εκτιθέμενα στη σκέψη 50 της παρούσας αποφάσεως, μια γενική και αφηρημένη απαλλαγή από τον άμεσο φόρο δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εμπίπτει στο «κανονικό» φορολογικό καθεστώς όταν οι προϋποθέσεις που θέτει η σχετική ρύθμιση για τη

χορήγηση της απαλλαγής αυτής αφορούν, κατά νόμον ή στην πράξη, ένα ή περισσότερα ειδικά χαρακτηριστικά της μοναδικής κατηγορίας επιχειρήσεων που μπορούν να τύχουν της απαλλαγής αυτής, χαρακτηριστικά τα οποία συνδέονται άρρηκτα με τη φύση των εν λόγω επιχειρήσεων ή των δραστηριοτήτων τους. Δημιουργείται, κατ' αυτόν τον τρόπο, μια συνεκτική κατηγορία επιχειρήσεων. Το γεγονός ότι μόνον μια τέτοια συνεκτική κατηγορία επιχειρήσεων μπορεί να τύχει φορολογικής απαλλαγής μπορεί να θεμελιώσει τον χαρακτηρισμό της απαλλαγής αυτής ως εν δυνάμει εισάγουσας διακρίσεις και αντίθετης προς τον ανταγωνισμό, μολονότι το ίδιο το πλαίσιο αναφοράς δεν διαμορφώθηκε βάσει παραμέτρων οι οποίες εισάγουν προδήλως δυσμενείς διακρίσεις κατά την έννοια της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 53 της παρούσας αποφάσεως.

55 Τούτο ισχύει, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση γενικών και αφηρημένων απαλλαγών οι οποίες χορηγούνται, κατά νόμον ή στην πράξη, αποκλειστικώς στις επιχειρήσεις που διαθέτουν ορισμένη κεφαλαιακή διάρθρωση, που δραστηριοποιούνται σε ένα συγκεκριμένο γεωγραφικό ή οικονομικό τομέα, που είναι μικρές σε μέγεθος ή, αντιθέτως, διαθέτουν σημαντικούς χρηματοοικονομικούς πόρους ή που δεν απασχολούν προσωπικό στην εθνική επικράτεια (πρβλ. αποφάσεις της 10ης Ιανουαρίου 2006, Cassa di Risparmio di Firenze κ.λπ., C-222/04, EU:C:2006:8, σκέψεις 136 και 137· της 15ης Νοεμβρίου 2011, Επιτροπή και Ισπανία κατά Government of Gibraltar και Ηνωμένου Βασιλείου, C-106/09 P και C-107/09 P, EU:C:2011:732, σκέψεις 104 έως 106, καθώς και της 19ης Δεκεμβρίου 2018, A-Brauerei, C-374/17, EU:C:2018:1024, σκέψεις 31 και 38).

56 Αντιθέτως, όταν οι προϋποθέσεις τις οποίες προβλέπει ένα καθεστώς φορολογικής απαλλαγής δεν αφορούν, κατά νόμον ή στην πράξη, ειδικά χαρακτηριστικά της μοναδικής κατηγορίας επιχειρήσεων που μπορούν να υπαχθούν σε αυτό, συνδεόμενα άρρηκτα με τη φύση των εν λόγω επιχειρήσεων ή των δραστηριοτήτων τους, το καθεστώς αυτό εντάσσεται στο «κανονικό» φορολογικό καθεστώς. Πράγματι, οι προϋποθέσεις χορηγήσεως μιας τέτοιας φορολογικής απαλλαγής είναι ουδέτερες από την άποψη του ανταγωνισμού, το δε γεγονός ότι ορισμένες επιχειρήσεις πληρούν τις προϋποθέσεις αυτές, ενώ άλλες δεν τις πληρούν, συνιστά περίσταση η οποία δεν είναι κρίσιμη υπό το πρίσμα των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων.

57 Συναφώς, πρέπει να διευκρινιστεί ότι, ασφαλώς, το γεγονός ότι μια φορολογική απαλλαγή εξαρτάται από την τήρηση ορισμένων προϋποθέσεων συνεπάγεται κατ' ανάγκην ότι η απαλλαγή αυτή χορηγείται μόνο στην κατηγορία επιχειρήσεων που δύνανται να τις πληρούν. Εντούτοις, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι το γεγονός ότι μόνον οι επιχειρήσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις ενός μέτρου μπορούν να υπαχθούν στο μέτρο αυτό δεν μπορεί αφ' εαυτού να προσδώσει στο εν λόγω μέτρο επιλεκτικό χαρακτήρα (πρβλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, 3M Italia, C-417/10, EU:C:2012:184, σκέψεις 41 και 42, και της 19ης Δεκεμβρίου 2018, A-Brauerei, C-374/17, EU:C:2018:1024, σκέψη 24 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

58 Τούτο συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, ότι φορολογική απαλλαγή της οποίας η εφαρμογή εξαρτάται από τα αποτελέσματα των επιχειρήσεων δεν είναι, αυτή καθ' εαυτήν, επιλεκτική (απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2011, Επιτροπή και Ισπανία κατά Government of Gibraltar και Ηνωμένου Βασιλείου, C-106/09 P και C-107/09 P, EU:C:2011:732, σκέψεις 80, 82 και 83). Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που εκτίθενται στη σκέψη 56 της παρούσας αποφάσεως, το ίδιο ισχύει, κατ' αρχήν, και για τις φορολογικές απαλλαγές των οποίων η εφαρμογή εξαρτάται, για παράδειγμα, από ορισμένη πολιτική προσλήψεων ή από ορισμένες περιβαλλοντικές ενέργειες.

59 Εξάλλου, το γεγονός ότι μια φορολογική απαλλαγή χορηγείται ανεξαρτήτως του αν οι υποκείμενοι στον φόρο με τον οποίο αυτή συνδέεται ασκούν οικονομική δραστηριότητα συνιστά ένδειξη του ότι η απαλλαγή αυτή εμπίπτει στο πλαίσιο αναφοράς.

60 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι μια γενική και αφηρημένη απαλλαγή από έναν άμεσο φόρο δεν καθίσταται αυτομάτως επιλεκτική, ακόμη και όταν πρέπει να θεωρηθεί ότι δεν εμπίπτει στο πλαίσιο αναφοράς. Πράγματι, σε μια τέτοια περίπτωση, πρέπει να εξακριβωθεί, όπως επισήμανε, κατ' ουσίαν, η γενική εισαγγελέας με το σημείο 28 των προτάσεών της και όπως προκύπτει από τη σκέψη 44 της παρούσας αποφάσεως, αν οι επιχειρήσεις που τυγχάνουν της απαλλαγής αυτής βρίσκονται, υπό το πρίσμα του σκοπού που επιδιώκεται με το εν λόγω πλαίσιο αναφοράς, σε πραγματική και νομική κατάσταση συγκρίσιμη με εκείνη των επιχειρήσεων που δεν τυγχάνουν της εν λόγω απαλλαγής. Εάν τούτο συμβαίνει, η εν λόγω απαλλαγή θεωρείται επιλεκτική, εκτός αν μπορεί να αποδειχθεί ότι η εντεύθεν απορρέουσα διαφοροποίηση μεταξύ επιχειρήσεων προκύπτει από τη φύση ή την οικονομία του συστήματος στο οποίο εντάσσεται η απαλλαγή.

61 Εν προκειμένω, υπό το πρίσμα ακριβώς των ανωτέρω σκέψεων, το αιτούν δικαστήριο πρέπει να εξετάσει αν το άρθρο 7, παράγραφος 1, σημείο 1, στοιχείο a, του νόμου περί τοπικών φόρων και τελών, το οποίο απαλλάσσει από τον φόρο ακίνητης περιουσίας τα γήπεδα, τα κτίρια και τις κατασκευές που αποτελούν μέρος της σιδηροδρομικής υποδομής, όταν η υποδομή αυτή τίθεται στη διάθεση των σιδηροδρομικών μεταφορέων, είναι ικανό να παράσχει επιλεκτικό πλεονέκτημα, κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, στις επιχειρήσεις που τυγχάνουν της εν λόγω απαλλαγής.

62 Συναφώς, πρώτον, από τη δικογραφία που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο προκύπτει ότι το νομικό καθεστώς του φόρου ακίνητης περιουσίας, όπως αυτό απορρέει από τον ανωτέρω νόμο, συνιστά το «κανονικό» φορολογικό καθεστώς και, κατά συνέπεια, το εφαρμοστέο εν προκειμένω πλαίσιο αναφοράς.

63 Όπως επισημαίνει η Πολωνική Κυβέρνηση, το καθεστώς αυτό αποτελείται από ένα σύστημα κανόνων που έχουν εφαρμογή σε όλες τις οντότητες που έχουν την κυριότητα ή την κατοχή ακινήτων, καθορίζοντας, μεταξύ άλλων, το αντικείμενο και τη βάση επιβολής του φόρου, τους υποκειμένους στον φόρο καθώς και τον φορολογικό συντελεστή. Ειδικότερα, το άρθρο 2, παράγραφος 1, του εν λόγω νόμου θέτει τον κανόνα ότι τα γήπεδα, τα κτίρια ή τα τμήματα αυτών καθώς και οι κατασκευές ή τα τμήματα αυτών που προορίζονται για οικονομική δραστηριότητα υπόκεινται στον φόρο ακίνητης περιουσίας.

64 Δεύτερον, από τη σκέψη 54 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, σημείο 1, στοιχείο a, του ίδιου νόμου αποτελεί μέρος του εν λόγω πλαισίου αναφοράς, εκτός αν οι προϋποθέσεις χορηγήσεως της απαλλαγής αυτής αφορούν, κατά νόμον ή στην πράξη, ένα ή περισσότερα ειδικά χαρακτηριστικά της μοναδικής κατηγορίας επιχειρήσεων που μπορούν να τύχουν της απαλλαγής, λόγω του ότι τα χαρακτηριστικά αυτά συνδέονται άρρηκτα με τη φύση των εν λόγω επιχειρήσεων ή των δραστηριοτήτων τους και, ως εκ τούτου, καθιστούν δυνατό να θεωρηθεί ότι οι επιχειρήσεις αυτές ανήκουν σε μια συνεκτική κατηγορία.

65 Η επίμαχη στην κύρια δίκη απαλλαγή χορηγείται στα πρόσωπα που υπόκεινται στον φόρο ακίνητης περιουσίας υπό την προϋπόθεση ότι κατέχουν γήπεδο, κτίριο ή κατασκευή που αποτελεί μέρος της σιδηροδρομικής υποδομής η οποία τίθεται στη διάθεση των σιδηροδρομικών μεταφορέων.

66 Ωστόσο, υπό την επιφύλαξη εξακριβώσεως από το αιτούν δικαστήριο, η προϋπόθεση αυτή δεν φαίνεται να συνδέεται, κατά νόμον ή στην πράξη, με ένα ή περισσότερα ειδικά χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων που τυγχάνουν της απαλλαγής αυτής, βάσει των οποίων όλες οι εν λόγω επιχειρήσεις θα μπορούσαν να ομαδοποιηθούν σε μια συνεκτική κατηγορία, κατά την έννοια των σκέψεων 54 και 64 της παρούσας αποφάσεως.

67 Αντιθέτως, η εν λόγω απαλλαγή φαίνεται να μπορεί να χορηγηθεί σε κάθε υποκείμενο στον φόρο ο οποίος κατέχει γήπεδο, κτίριο ή κατασκευή που αποτελεί μέρος της σιδηροδρομικής υποδομής η οποία τίθεται στη διάθεση των σιδηροδρομικών μεταφορέων, ανεξαρτήτως του αν ο συγκεκριμένος υποκείμενος στον φόρο ασκεί ή όχι οικονομική δραστηριότητα και, εφόσον ασκεί τέτοια δραστηριότητα, ανεξαρτήτως της φύσεως της δραστηριότητας αυτής. Επομένως, η κατηγορία των δικαιούχων της επίμαχης στην κύρια δίκη φορολογικής απαλλαγής φαίνεται να είναι ένα ανομοιογενές σύνολο, αποτελούμενο τόσο από μη οικονομικούς φορείς όσο και από επιχειρήσεις, οι οποίες, επιπλέον, μπορούν να διαφέρουν κατά πολύ ως προς τη νομική μορφή και το μέγεθος καθώς επίσης να δραστηριοποιούνται σε πολύ διαφορετικούς τομείς.

68 Κατά συνέπεια, όπως επισημαίνει το αιτούν δικαστήριο, η απαλλαγή αυτή φαίνεται να στηρίζεται σε ένα ουδέτερο κριτήριο το οποίο εφαρμόζεται ανεξαρτήτως, μεταξύ άλλων, των τομέων, των οικονομικών δραστηριοτήτων ή της νομικής μορφής των δικαιούχων επιχειρήσεων.

69 Επομένως, υπό την επιφύλαξη εξακριβώσεως από το αιτούν δικαστήριο, η εν λόγω απαλλαγή πρέπει να θεωρηθεί ότι εντάσσεται στο εφαρμοστέο εν προκειμένω πλαίσιο αναφοράς.

70 Τρίτον, το εν λόγω πλαίσιο αναφοράς φαίνεται να έχει τη δική του αυτοτελή νομική λογική, με τους δικούς της σκοπούς, και να μην μπορεί να συνδεθεί με ένα συνεκτικό σύνολο κανόνων εκτός του πλαισίου αυτού.

71 Πράγματι, πέραν των όσων εκτίθενται στις σκέψεις 62 και 63 της παρούσας αποφάσεως, από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι το καθεστώς του φόρου ακίνητης περιουσίας επιδιώκει όχι μόνο δημοσιονομικό σκοπό, ουσιώδη για τη λειτουργία του φόρου αυτήν καθ' εαυτήν, αλλά και, μέσω της επίμαχης στην κύρια δίκη φορολογικής απαλλαγής, περιβαλλοντικό σκοπό, ο οποίος συνίσταται στο να ενθαρρύνει τις οικείες επιχειρήσεις να αποκαταστήσουν τις εγκαταλελειμμένες σιδηροδρομικές γραμμές και να χρησιμοποιήσουν τις σιδηροδρομικές μεταφορές οι οποίες δεν συνεπάγονται εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO_2) και παρέχουν μεγαλύτερη ασφάλεια από τις οδικές μεταφορές.

72 Όπως, όμως, επισημάνθηκε στη σκέψη 51 της παρούσας αποφάσεως, στο πλαίσιο της φορολογικής αυτονομίας του, ένα κράτος μέλος μπορεί θεμιτώς να επιδιώκει, μέσω της άμεσης φορολογίας, εκτός από έναν αμιγώς δημοσιονομικό σκοπό, έναν ή περισσότερους άλλους σκοπούς, οι οποίοι, κατά περίπτωση, συνιστούν από κοινού τον σκοπό του κρίσιμου πλαισίου αναφοράς.

73 Τέλος, από κανένα στοιχείο της δικογραφίας που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο δεν προκύπτει ότι το εν λόγω πλαίσιο αναφοράς διαμορφώθηκε βάσει παραμέτρων οι οποίες προδήλως εισάγουν διακρίσεις και οι οποίες αποσκοπούν στην καταστρατήγηση του δικαίου της Ένωσης στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, κατά την έννοια της νομολογίας που μνημονεύεται στη σκέψη 53 της παρούσας αποφάσεως.

74 Επομένως, υπό την επιφύλαξη εξακριβώσεως από το αιτούν δικαστήριο, από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η απαλλαγή από τον φόρο ακίνητης περιουσίας που προβλέπεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, σημείο 1, στοιχείο a, του νόμου περί τοπικών φόρων και τελών δεν παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα στις επιχειρήσεις που τυγχάνουν της εν λόγω απαλλαγής.

Επί της προϋποθέσεως κατά την οποία το επίμαχο μέτρο πρέπει να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό

75 Σε περίπτωση που το αιτούν δικαστήριο καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η επίμαχη στην κύρια δίκη απαλλαγή παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα, τίθεται το ζήτημα αν η εν λόγω απαλλαγή πληροί τη μνημονευόμενη στη σκέψη 36 της παρούσας αποφάσεως προϋπόθεση κατά την οποία το επίμαχο μέτρο πρέπει να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό.

76 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι δεν απαιτείται να διαπιστωθεί ότι πράγματι νοθεύτηκε ο ανταγωνισμός, αλλά μόνο να εξεταστεί αν το μέτρο αυτό δύναται να νοθεύσει τον ανταγωνισμό (πρβλ. αποφάσεις της 27ης Ιουνίου 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C-74/16, EU:C:2017:496, σκέψη 78, και της 27ης Ιανουαρίου 2022, Fondul Proprietatea, C-179/20, EU:C:2022:58, σκέψη 100).

77 Η προϋπόθεση αυτή πληρούται εφόσον, κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του εν λόγω μέτρου, υφίσταται κατάσταση πραγματικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά (πρβλ. απόφαση της 12ης Ιανουαρίου 2023, DOBELES HES, C-702/20 και C-17/21, EU:C:2023:1, σκέψη 51 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), το δε γεγονός ότι ένας τομέας της οικονομίας, όπως ο τομέας της ενέργειας, έχει ελευθερωθεί σε επίπεδο Ένωσης, μπορεί να θεμελιώσει την ύπαρξη πραγματικών ή δυνητικών επιπτώσεων των ενισχύσεων επί του ανταγωνισμού (πρβλ. απόφαση της 18ης Μαΐου 2017, Fondul Proprietatea, C-150/16, EU:C:2017:388, σκέψη 34).

78 Επιπλέον, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι τα μέτρα τα οποία, όπως η επίμαχη στη διαφορά της κύριας δίκης απαλλαγή, αποσκοπούν στην απαλλαγή μιας επιχείρησης από έξοδα που θα έπρεπε κανονικά να επωμιστεί η ίδια, στο πλαίσιο της τρέχουσας διαχειρίσεώς της ή των συνήθων δραστηριοτήτων της, νοθεύουν κατά κανόνα τις συνθήκες του ανταγωνισμού (πρβλ. απόφαση της 27ης Ιουνίου 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C-74/16, EU:C:2017:496, σκέψη 80).

79 Τέλος, υπενθυμίζεται ότι στο εθνικό δικαστήριο απόκειται να εκτιμήσει κατά πόσον η εν λόγω απαλλαγή, λαμβανομένων υπόψη των γενικών χαρακτηριστικών της, νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό, χωρίς το δικαστήριο αυτό να υποχρεούται να εξετάσει την ατομική κατάσταση κάθε επιχείρησης (πρβλ. αποφάσεις της 15ης Νοεμβρίου 2011, Επιτροπή και Ισπανία κατά Government of Gibraltar και Ηνωμένου Βασιλείου, C-106/09 P και C-107/09 P, EU:C:2011:732, σκέψη 122· της 28ης Οκτωβρίου 2021, Eco Fox κ.λπ., C-915/19 έως C-917/19, EU:C:2021:887, σκέψη 57, καθώς και της 30ής Μαΐου 2024, Autoridad Portuaria de Bilbao κατά Επιτροπής, C-110/23 P, EU:C:2024:441, σκέψη 69).

80 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι το άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ έχει την έννοια ότι νομοθεσία κράτους μέλους η οποία απαλλάσσει από τον φόρο ακίνητης περιουσίας τα γήπεδα, τα κτίρια και τις κατασκευές που αποτελούν μέρος της σιδηροδρομικής υποδομής, όταν η υποδομή αυτή τίθεται στη διάθεση των σιδηροδρομικών μεταφορέων, δεν φαίνεται να αποτελεί μέτρο το οποίο παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα στους δικαιούχους της εν λόγω απαλλαγής.

Επί των δικαστικών εξόδων

81 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαίνεται:

Το άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ έχει την έννοια ότι νομοθεσία κράτους μέλους η οποία απαλλάσσει από τον φόρο ακίνητης περιουσίας τα γήπεδα, τα κτίρια και τις κατασκευές που αποτελούν μέρος της σιδηροδρομικής υποδομής, όταν η υποδομή αυτή τίθεται στη διάθεση των σιδηροδρομικών μεταφορέων, δεν φαίνεται να αποτελεί μέτρο το οποίο παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα στους δικαιούχους της εν λόγω απαλλαγής.

(υπογραφές)

[i] Στις σκέψεις 50, 52, 53, 54, 55, 56, 60, 64, 66, 80 και στο διατακτικό της παρούσας αποφάσεως επήλθε τροποποίηση γλωσσικής φύσεως μετά την αρχική ανάρτηση του κειμένου στην ψηφιακή Συλλογή της Νομολογίας.